

પુર્ણા International School

Shree Swaminarayan Gurukul, Zundal

Grade - VI

Gujarati

Specimen

copy

Year- 2021-22

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	પ્રથમ સત્ર	પૃષ્ઠ નંબર
5	ઉખાણાં	2
6	રાતાં ફૂલ	5

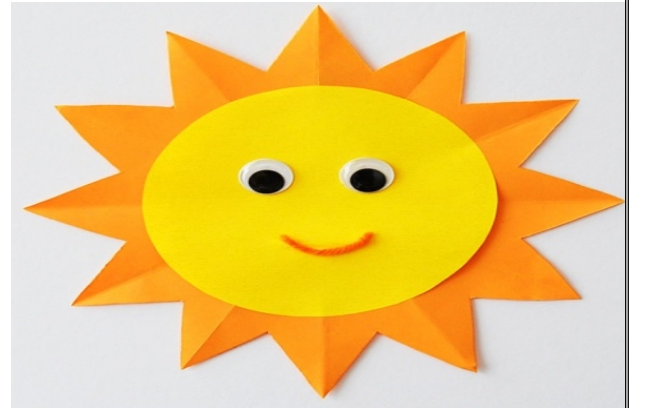
પાઠ- 5 ઉખાણાં

➤ અઘરા શબ્દો

1) સંતાય	2) પાન	3) મા	4) ઝટ
5) ઘડો	6) જટા	7) ત્રિનેત્ર	8) ફટાફટ
9) બાજઠ			

➤ શબ્દાર્થ

1) સંતાય જવું	=	છુપાઈ જવું
2) પાન	=	પર્ણ
3) મા	=	માતા
4) ઝટ	=	ઝડપથી
5) ઘડો	=	પાણી ભરવા માટેનું માટલાં જેવું પાત્ર.
6) જટા	=	અવ્યવસ્થિત લાંબાવાળ
7) ત્રિનેત્ર	=	ત્રણ આંખવાળું

- 8) ફટાફટ = ઝડપથી
 9) બાજઠ = ચાર પાયાવાળું એક જાતનું આસન

સ્વાધ્યાય

➤ સાહિત્ય

પ્ર-1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

- 1) સવારે આવીને સાંજે કોણ સંતાઈ જાય છે?
 જ) સવારે આવીને સાંજે સૂરજ સંતાઈ જાય છે.
- 2) કવિએ કોબીજની શી ઓળખ આપી છે?
 જ) કવિએ કોબીજની ઓળખ આપતા કહ્યું છે કે કોબીજમાં એક પાન ઉપર બીજુ પાન હોય છે. તેના પાન લીલાં હોય છે.
- 3) મોં ના હોવા છતા કોણ અવાજ કરે છે?
 જ) મોં ના હોવા છતા ચપટી અવાજ કરે છે.
- 4) જટા હોવા છતા જોગી કોણ નથી?
 જ) જટા હોવા છતા નાળિયેર જોગી નથી.
- 5) જ્ઞાનની બારીઓ કોણ ખોલે છે?
 જ) જ્ઞાનની બારીઓ કોમ્પ્યુટર ખોલે છે.

પ્ર- 2 નીચેનાં પ્રશ્નોના જવાબ સવિસ્તાર લખો.

- 1) ઉખાણાંને ઉકેલવાથી શું થાય છે?
 જ) ઉખાણાંને ઉકેલવાથી મગજ વધારે કાર્યરત થાય છે. આપણી બુદ્ધિમાં વધારો થાય છે. નવું નવું જાણવા પણ મળે છે.

➤ વ્યાકરણ

પ્ર- 4 નીચેના સમાનાર્થી શબ્દો લખો.

1) પાન	=	પર્ણ	2) મોં	=	મુખ
3) સંતાવું	=	છુપાવું	4) વૃક્ષ	=	ઝાડ
5) પગ	=	ચરણ	6) દુનિયા	=	વિશ્વ

પ્ર-5 નીચેના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો.

1) જ્ઞાન X	અજ્ઞાન	2) જન્મ X	મરણ
3) ચતુર X	મુર્ખ	4) નાનો X	મોટો
5) ઉતર X	સવાલ	6) ઊંઘવું X	જાગવું

પ્ર-6 નીચેના શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ આપો.

1) ઉનાળાની સખત ગરમ હવા	=	લૂં
2) ત્રણ આંખવાળું	=	ત્રિનેત્ર
3) ચાર પાયાવાળું એક જાતનું આસન	=	બાજોઠ

પ્ર-7 કેવો, કેવી, કેવું શબ્દ લખો.

1) કેરી	=	કેવી	2) કાંટો	=	કેવો
3) કમ્પ્યુટર	=	કેવું	4) જીલ	=	કેવી
5) ચાંદો	=	કેવો	6) નારિયેળ	=	કેવું

પ્ર-8 આડાઅવળા અક્ષર ને ક્રમમાં ગોઠવી શબ્દ બનાવો.

1) શરરી	=	શરીર	2) અજવા	=	અવાજ
3) કશંર	=	શંકર	4) જબાઠ	=	બાજઠ

પ્ર-9 નીચે આપેલા શબ્દોને શબ્દકોશ પ્રમાણે ગોઠવો.

1) બકરી, ગોખલો, પાંદડું, સૂરજ
જ) ગોખલો, પાંદડું, બકરી, સૂરજ.

➤ પ્રવૃત્તિ

નીચેનાં કોષ્ટકમાંથી ઉખાણાનાં જવાબની ફરતે કરો.

રી	હો	લો	સો	લ	કો	ચ	લ
ક	ઠ	બે	લેં	ચો	બી	ગા	ડી
બ	ઊં	સ	છા	લ	જ	ર	સૂ
હીં	ટ	ડ	ભૂં	બા	ચે	ટ	પ
ચ	પ	ટી	ગ	ઝિ	ળ	મ્ચૂ	ડી
કો	પો	મે	ના	રં	ગી	ક	સી

કાવ્ય - 6 રાતાં ફૂલ

- ઝવેરચંદ મેઘાણી

➤ અધરા શબ્દો.

1) ઝુમખડું	2) ડોલરિયો
3) રાતી	4) પાળ
5) પારેવડું	6) મોલ
7) માંજર	8) નાર
9) ભાત્ય	10) કાખે

➤ શબ્દાર્થ

1) ઝુમખડું	= ઝુમખું
2) ડોલરિયો	= એક જાતનો ફુલછોડ
3) રાતી	= લાલ
4) પાળ	= દિવાલ

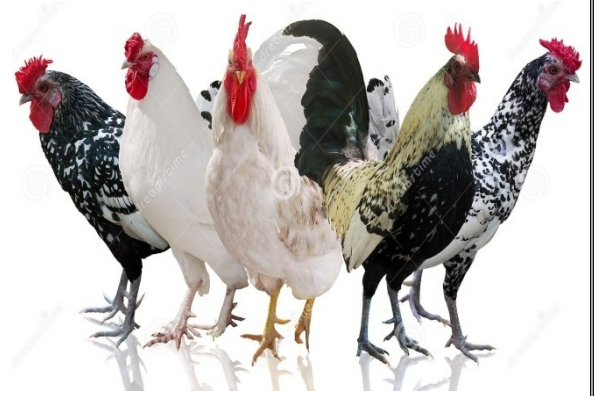
- 5) પારેવડું = પંખી
 6) મોલ = પાક
 7) માંજર = મરઘાના માથા પરની કલગી
 8) નાર = સ્ત્રી
 9) ભાત્ય = ડિઝાઈન
 10) કાખે = કમરે
 11) સેંથલિયો = સેંથો

સ્વાધ્યાય

➤ સાહિત્ય

પ્ર-1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

- 1) ઝુમખડું કયા રંગનું છે?
 જ) ઝુમખડું લાલ રંગનું છે
- 2) આંખ કોની રાતી છે?
 જ) આંખ પારેવાની રાતી છે.
- 3) મરઘલડાને માંજર હોય તો મોરને શું હોય છે?
 જ) મરઘલડાને માંજર હોય તો મોરને કલગી હોય છે.
- 4) ચાંદરડે શું રેલાય છે?
 જ) ચાંદરડે રાતા તેજ રેલાય છે.
- 5) ચંદ્ર અને સૂરજમાં શું ફેર છે?
 જ) ચંદ્ર સુરજના તેજથી પ્રકાશે છે અને સૂરજમાં પોતાનું તેજ છે.

➤ વ્યાકરણ

પ્ર- 4 શબ્દજોડ બનાવો.

1) ડાળ - પોપટડો	2) ગોખ - ભાભલડી
3) પાળ - પારેવડું	4) નાર - ચૂંદલડી
5) આભ - ચાંદરડું	6) મોલ - મરઘલડો

- અંતે ' યો ' આવતો હોય તેવા શબ્દો કાવ્યમાંથી શોધીને લખો.

- 1) ડોલરિયો
- 2) સેંથલિયો
- 3) પાવળિયો

- શબ્દજોડ બનાવો.

1) કુતરો - કુતરી	2) કબુતર - હોલો
3) બકરો - બકરી	4) કુકડો - મરઘી
5) દેડકો - દેડકી	6) છોકરો - છોકરી

- લાલ રંગની કોઈ પણ છ વસ્તુનાં નામ લખો.

1) ટામેટું	2) ટી- શર્ટ
3) સફરજન	4) બંગડી
5) પેન/પેન્સિલ	6) બેગ

- લીલા રંગની કોઈ પણ છ વસ્તુનાં નામ લખો.

1) મરચું	2) ટી- શર્ટ
3) પર્સ	4) બંગડી
5) પેન/પેન્સિલ	6) બેગ

➤ પ્રવૃત્તિ

ભા	ભ	લ	ડી	યો	કો
----	---	---	----	----	----

કૌંસમાં
શબ્દકોષ્ટકમાંથી
(પારેવડું,
ચૂંદલડી)

વા	મા	ન	રિ	ડું	ચૂં
સા	ના	લ	વ	ના	દ
જા	કો	રે	ણ	સા	લ
મે	પા	તા	ખે	જે	ડી

પેલા શબ્દો
શોધી તેના ફરતે
ભાલલડી,